

Text 1: Decrets de Nova Planta

Al segle XVIII (18) amb l'arribada dels Borbons arriba també l'absolutisme monàrquic, una forma de govern ja implantada a França amb Lluís XIV el rei Sol. A Espanya el model implantat era una monarquia autoritària però amb l'arribada dels Borbons varia i va cap a la monarquia absoluta.

A principis del segle XVII i anteriorment, els poders del rei eren diferents pels diferents regnes que integraven la monarquia hispànica: a la Corona de Castella tenia més poder amb l'esperit transcendentalista i a la Corona d'Aragó el rei tenia menys poder davant la noblesa amb el pactisme i el normativisme historicista.

Amb els Reis Catòlics, la Unió Dinàstica és feble i no hi ha institucions comunes llevat de la Inquisició. Amb Felip IV i el comte-duc d'Olivars hi ha un intent d'unificació, centralisme i uniformització: la Unió d'Armes, que acaba amb les revoltes de Catalunya i Portugal del 1640. La Guerra de Successió i la implantació dels Decrets de Nova Planta condueixen a un model totalment uniforme i absolutista.

Dins el context de la Guerra de Successió així com els filipistes van conquerint els territoris de la Corona d'Aragó, per "dret de conquesta" es suprimeix tots els sistemes propis, privilegis i furs dels regnes com a "càstig".

L'instrument jurídic que fan servir per eliminar els furs i les institucions pròpies són els Decrets de Nova Planta: una sèrie de decrets que es van aplicant a mesura que es van conquerint territoris. Els primers territoris conquerits són València i Aragó (1707) després de la batalla d'Almansa, són suprimits els sistemes institucionals, els furs, els privilegis i el dret privat (que Aragó recupera al 1711 i València no ho fa mai). A Mallorca els decrets arriben al 1715 es conserva el dret civil i algunes institucions. A Catalunya (1716/1718) arriben encara més tard però també s'apliquen. Hi ha una excepció: el País Basc i Navarra conserven els seus furs per haver-se mantingut fidels al candidat borbònic.

Espanya adopta el model polític francès basat en l'absolutisme i l'uniformisme centralista i reformitzador, per això es necessiten un seguit de grans reformes per modernitzar i centralitzar l'administració i les institucions de l'estat.

Els principals objectius dels Decrets de Nova Planta són la uniformització legislativa, el centralisme administratiu i l'absolutisme monàrquic:

La uniformització legislativa cerca adoptar el model absolutista i centralista de França, a partir de les institucions de Castella. Es cerquen unes mateixes lleis per tot Espanya i el que va ser l'intent del comte-duc d'Olivars per fi es fa realitat. Les lleis de Castella són més propícies a l'absolutisme monàrquic, per això s'imposen les de Castella com a punt de partida.

Amb el centralisme administratiu Felip V volia dominar tots els territoris des de la capital i això s'aconsegueix amb els Decrets de Nova Planta, que suposen la desaparició de la Corona d'Aragó i la pèrdua de les

institucions polítiques i de govern com les Corts de Catalunya, d'Aragó i de València i el Gran i General Consell de Mallorca i es creen les Corts d'Espanya. A més el castellà s'implanta com a llengua oficial i es margina el català en els àmbits públics.

Els Decrets de Nova Planta fan que Felip V concentri tots els poders (d'origen diví) en la seva persona: legislatiu, executiu i judicial. Per a dur-ho a terme els Borbons fan una sèrie de reformes politicoadministratives:

Reformes de caràcter administratiu

De forma general es passa d'un sistema polisinoval a un sistema ministerial, amb les secretaries. Aquells consells territorials dels Reis Catòlics són abolits i només subsisteix el Consell de Castella (ara principal òrgan de govern de la monarquia). Per haver suprimit aquests consells es creen les secretaries de despatx, que ajuden al rei amb les tasques de govern i són autèntics òrgans de poder executiu; són les precedents dels actuals ministeris. Al capdavant de cada secretaria de despatx trobem un secretari elegit pel rei i el més important és el secretari d'estat, que s'encarrega dels afers exteriors i és l'encarregat de coordinar els diferents secretaris de despatx. A més, s'unifiquen les Corts i es creen les Corts d'Espanya, inoperants; només són convocades quatre cops en tot el segle XVIII. A excepció de Navarra i el País Basc, que conserven les seves institucions tradicionals.

A nivell territorial es crea una nova figura: l'intendent, d'inspiració francesa. L'intendent s'encarrega de la recaptació d'impostos i de dinamitzar l'economia i és un càrrec de designació directa reial. A vegades, entren en fricció amb les funcions dels corregidors. Es creen les demarcacions provincials amb les capitànies generals governades per un capità general, la màxima autoritat de cada una de les províncies, que presideix les reials Audiències. Juntament amb el capità general trobem l'Audiència, la màxima institució de justícia.

Localment, utilitzen el corregidor per controlar la ciutat i n'implanten un a cada territori; per tant, els virreis són eliminats (menys el d'Amèrica). Els ajuntaments amb els Decrets de Nova Planta varen perdre la poca autonomia que tenien i només es centren en la gestió d'assumptes locals.

Reformes de caràcter fiscal

Els territoris de la Corona d'Aragó perden l'autonomia fiscal i els Borbons fan una reforma completa de tot el sistema fiscal, que tendeix a simplificar el tipus d'impost i generar un fons comú centralitzat. S'aproven nous impostos: el cadastre a Catalunya, l'equivalent a València, la contribució única a Aragó i la talla a Mallorca. Són el mateix però amb noms diferents i consisteixen en una quota fixa en funció dels béns de cada un.

Va ser un èxit, sobretot a Catalunya. Un ministre de Ferran VI els va voler implantar a la resta dels territoris però la monarquia absolutista té uns límits: els privilegiats, que es varen oposar. Com a excepció, Navarra i el País Basc mantenen el seu sistema fiscal propi.

Guerra de Successió

Carles II, fruit d'un segon matrimoni amb Mariana d'Àustria, només té quatre anys quan Felip IV mor al 1665. Carles II va ser un rei malaltís pels efectes de l'endogàmia i era un monarca incapaç amb grans deficiències físiques i mentals. El gran problema del regnat de Carles II va ser la qüestió successòria, no va tenir descendència amb cap de les seves dues esposes.

Trobem tres possibles hereus: Lluís el Gran Delfí de França que renuncia al tron espanyol a favor del seu fill Felip d'Anjou que serà el futur Felip V d'Espanya; Leopold I d'Alemanya renuncia als seus drets a favor del seu segon fill l'arxiduc Carles d'Àustria; Josep Ferran de Baviera, el candidat més idoni França volia evitar a tota costa la recreació del poder dels Habsburg, els altres estats europeus volien evitar l'hegemonia de França i Anglaterra i Holanda volien mantenir l'equilibri europeu.

Carles II es decanta per Josep Ferran de Baviera, però aquest mor abans de què mori Carles II. La successió de Carles II es resol amb un canvi dinàstic (dels Àustries als Borbons), aquesta nova dinastia però no es consolida fins després d'una llarga guerra amb conseqüències nefastes: la Guerra de Successió Espanyola (1701-1713/15).

A nivell internacional

Al 1703 l'arxiduc Carles d'Àustria és proclamat a Viena com a rei d'Espanya, com a Carles III. L'any 1704 desembarca a Lisboa i es van succeir algunes derrotes franceses a França i els Països Baixos. També al 1704 una flota britànica ocupa Gibraltar.

El desenvolupament de la guerra va ser llarg i indecís. Els Borbons no eren capaços de derrotar als aliats i dins aquest context, es produeix un fet fonamental que fa girar l'equilibri de forces d'aquell moment: **al 1711 mor l'emperador Josep I d'Àustria sense descendència, per tant, el títol d'emperador passa al seu germà Carles d'Àustria**. El perill és que un Habsburg estigui al tron dels dos regnes més importants d'Europa. Davant això, Holanda i Gran Bretanya es retiren del conflicte i reconeixen a Felip V com a rei d'Espanya. És aquí que comencen les negociacions de pau que duren a la signatura del tractat d'Utrecht i Rastatt; el de Rastatt ratifica el d'Utrecht.

A nivell interior

La Guerra de Successió és un conflicte entre dos aspirants a la corona espanyola però darrere hi ha dues formes d'organitzar la monarquia hispànica: **l'arxiduc Carles representa els valors i la defensa del sistema foral i pactista dels Àustries i Felip d'Anjou representa el model centralista i absolutista francès que acabaria amb els furs i les institucions pròpies de cada un dels regnes. A l'interior, Castella, els territoris forals de Navarra i les Províncies Basques es decanten per la opció de Felip d'Anjou**. Castella dóna suport als Borbons perquè té la percepció de què els Àustries l'han arruïnat i esperen que amb l'arribada dels Borbons la seva situació millori. La Corona de Castella té un sistema polític i institucional que no estava massa lluny del centralisme i l'absolutisme francès. Només la gran noblesa castellana va donar suport a la causa austríaca perquè temien la seva pèrdua de poder davant l'absolutisme reial. A més, Felip va gaudir de l'acceptació popular que creien que si arribava l'absolutisme, es limitaria el poder de la noblesa.

Dins la Corona d'Aragó temien la política centralista, en contra dels furs, dels Borbons. Sospitaven que Felip V aplicaria una política com la francesa, davant Carles que semblava que havia de respectar la Corona d'Aragó. Felip V al principi del seu regnat la respecta però deixa de ser fidel aproximadament al 1705. També trobem un fort sentiment anti-francès per la Guerra dels Segadors i també per la Pau dels Pirineus, on Catalunya queda esquarterada. Sobretot la noblesa d'Aragó, València i Mallorca varen ser favorables a Felip V i els he s'anomena "botifler", són considerats com a catalans traïdors i els "maulet" són els que defensaven a Carles.

Felip V de mica en mica va infringint els seus furs i privilegis i això fa augmentar l'adhesió a la causa austriacista. Dins aquest panorama, l'arxiduc Carles promet respectar el sistema foral i Anglaterra signa un pacte amb els delegats catalans al qual es compromet a desembarcar tropes al principat i garantir el manteniment de les constitucions a Catalunya: el pacte de Gènova (juny de 1705). En aquest moment, esclata la revolta a la Corona d'Aragó, dins el regne de València. Des d'aquí ocupen Catalunya, que a partir d'ara és fidel al candidat austríac. A l'octubre de 1705 Carles es coronat rei a Barcelona i al 1706 a Aragó i Mallorca.

Un conflicte a nivell internacional es converteix en una guerra civil on hi intervé Gran Bretanya amb el pacte de Gènova (1705), la Gran Aliança de l'Haia i França.

En un de primer moment la guerra pareixia que havia de ser favorable als Àustries. Les tropes de Felip V comandades pel duc de Berwick estaven amenaçades per l'avanç dels exèrcits aliats des de Portugal i Aragó. Pareixia que la guerra l'havia de guanyar Carles i fins i tot arriba a ocupar Madrid però a partir d'aquí la guerra canvia i per temor a una revolta filipista Carles abandona Madrid. Felip V comença la contraofensiva i es produeix una victòria molt important: la victòria de la batalla d'Almansa (1707). Poc temps després ocupa València i Aragó i es promulguen els primers Decrets de Nova Planta: una sèrie de decrets que aboleixen els furs de València i Aragó.

A l'any 1708 l'armada anglesa ocupa Menorca i al 1710 es produeixen dues successives victòries borbòniques a les batallas de Brihuega i Villaviciosa. Catalunya i Mallorca queden com a zones de resistència contra Felip V. És aquí quan es produeix la mort de l'emperador d'Àustria Josep I, que deixa el tron a l'arxiduc Carles d'Àustria i Anglaterra i Holanda abandonen la seva causa per mantenir l'equilibri europeu.

El que hauria estat Carles VI renuncia als seus interessos a Espanya i Felip V de Borbó renuncia als seus drets al tron francès i això condueix a les negociacions de pau de 1713 en què Anglaterra i Holanda accepten a Felip V com a rei i es signen els tractats d'Utrecht i de Rastatt.

A Espanya la guerra continua i no acaba fins a l'any 1714 a Catalunya i 1715 a Mallorca. Les Corts catalanes decideixen mantenir la lluita contra l'exèrcit borbònic i s'inicia un setge contra la ciutat de Barcelona. Les tropes de Felip V prenen Barcelona al 1714 i Mallorca i Eivissa segueixen resistint. Menorca però, queda en mans dels anglesos degut al tractat d'Utrecht.

Una vegada acabada la guerra, Espanya comença una nova etapa amb un canvi dinàstic amb l'arribada dels Borbons. Això comporta uns canvis molt significatius amb la **implantació dels Decrets de Nova Planta basats en el centralisme administratiu, la uniformització legislativa i l'absolutisme monàrquic.**

Text 2: Decrets de lliure comerç amb Amèrica

Carles III, el tercer fill de Felip V no estava destinat a ser rei però degut a la mort prematura de Lluís I, i el curt regnat de Ferran VI, es converteix en rei d'Espanya. Havia tengut una experiència prèvia de govern dirigint el principat de Parma (1731-1735) i rei de Nàpols i Sicília (1734-1759). A Itàlia havia contactat amb les idees de il·lustrades del despotisme i volia aplicar una sèrie de reformes per abastir les necessitats del poble però sense acabar amb l'absolutisme ("tot pel poble però sense el poble"), fet que podem observar amb la constant referència als vassalls.

El reformisme de Carles III consistí en un seguit de reformes que tingueren un èxit molt desigual.

1. Creació d'un mercat interior únic, per a l'abolició de les fronteres interiors. La Corona intentà millorar les infraestructures de transport, però l'esforç va ser absolutament insuficient. Més èxit tingué la supressió del monopoli per al comerç amb Amèrica, quan Carles va autoritzar 13 ports espanyols a comerciar lliurement amb 27 ports americans a partir de 1765. La llibertat de comerç es va estendre als principals ports peninsulars l'any 1778, i es va obtenir un èxit parcial perquè una part important de les manufactures i mercaderies s'exportaven a Amèrica, i alhora es feien importacions de producte estranger i no es controlaven ni els corsaris ni els contrabandistes britànics.
2. Impuls de la manufactura mitjançant el control dels gremis. Combinant aquestes mesures amb d'altres més mercantilistes com el foment de les manufactures reials i el reforç del proteccionisme per defensar mitjançant aranzels la indústria espanyola.
3. Reformes fiscals i financeres les quals pretenien obtenir més ingressos per la corona sense perjudicar l'economia productiva i no transgredir els interessos dels grups privilegiats. Aquests objectius no es pogueren assolir degut a la situació de contínues guerres que es generaven. Per finançar el dèficit de l'Estat i de controlar el deute públic es creà l'any 1782 el Banco Nacional de San Carols, actual Banc d'Espanya.
4. Es proposa una millora de l'agricultura mitjançant la limitació de privilegis a la Mesta, la colonització de zones gairebé deshabitades com Sierra Morena, la elaboració de polítiques de reforma agrària les quals contenen la abolició dels mayorazgos, la crítica del sistema senyorial i la limitació de terres "mans mortes". Jovellanos considerà que la desamortització de les terres era clau perquè petits i mitjans agricultors poguessin accedir i modernitzar l'agricultura (fer-la més rendible).
5. La llibertat de preus i de circulació del blat (1765)

Com a mesures a part tenim l'impuls de la ciència i el foment de la economia, aplicats a una política de forta mara regalista, increment del control reial sobre la Inquisició, els ordes religiosos i les jerarquies eclesiàstiques. Però una de les mesures més polèmiques fou la expulsió dels jesuïtes (1767). Dins l'àmbit de la política local s'introdueix el càrrec del síndic personer als ajuntaments, el qual vetllava pels interessos comuns del poble.

En definitiva, el decret suposà l'augment dels fluxos comercials Espanya-Amèrica tot i que també del corsarisme i dels contrabandistes britànics, els quals van perjudicar el comerç espanyol.

Àustries (general)

Els àustries van agafar el tron hispànic després que el Reis Catòlics establissin una aliança matrimonial dels seus fills amb la resta de potències Europees. Per tant Joana I es casà amb Felip el Bell, i tingueren a Carles I, que va ser l'hereu de la corona hispànica i donà inici al regnat dels àustries (1517-1700). El seu regnat el podem dividir en dues etapes:

Àustries Majors que es tracta de l'etapa d'auge de l'imperi espanyol. Es consolida la monarquia autoritaria i a nivell socioeconòmic coincideix amb una època de conjuntura econòmica favorable. A això s'hi ha d'afegir que la cultura espanyola estava travessant la seva edat d'or. Cal destacar que es construí un gran imperi arreu del món, però molt costós, el qual era finançat amb l'or de les amèriques. El regnat de Carles I es tractarà d'una monarquia universal que controlarà el SÍRG i a més els territoris heretats dels Reis Catòlics, i tindrà un projecte d'unificació. Felip II, el seu fill, no heretà el SÍRG, però sí els territoris hispànics. De manera que ja no serà una monarquia universal, sinó fragmentada. Podem establir una certa continuïtat entre els dos reis degut als mateixos problemes que van haver d'enfrontar: turcs-otomans liderats per Solimà el Magnífic, el protestantisme amb Martí Luter i amb la independència de Facto, i Anglaterra destaca sobretot el problema amb Felip II. Pel que fa a nivell interior, Carles I es va veure enfrontat amb les Comunidades i Germanies. En quant a Felip II destaca la revolta de les Alpujarras i la revolta Aragonesa.

Àustries Menors, és l'època de decadència de l'imperi. Es duren a terme una sèrie de revoltes gravíssimes degut al descontent popular. Així i tot, a nivell cultural aquesta decadència no es nota a la literatura espanyola. D'aquest període destaca la Pax Hispanica i l'expulsió dels moriscos per part de Felip III; amb Felip IV la guerra dels 30 anys i la política inefectiva, agressiva i ambiciosa. També s'aniran perdent successivament els territoris de l'imperi degut a l'erràtica política que duren a terme els monarques, els quals deixaran el regne en mans dels validos.

La monarquia hispànica continuava essent un aglomerat de regnes i territoris units per la Corona. Cada regne mantenia les seves lleis, institucions, moneda, sistema tributari i usos i costums, però era evident que Castella esdevenia el pal de paller de tota la monarquia en ser el territori que subministrava la major part dels homes per a l'exèrcit i dels recursos financers per a les empreses imperials. No és sorprenent, doncs, que assolís també la primacia política dins la monarquia.

El regnat dels àustries es tractarà d'un **absolutisme incomplet** ja que si aquest objectiu pràcticament s'assolí a Castella, els regnes de la Corona d'Aragó continuaven blindats per la seva malla de furs i privilegis que entrebancaven l'acció del rei i dels seus representants. **El rei governava directament Castella mentre els virreis representaven als territoris** de la Corona d'Aragó, Itàlia i Amèrica. A Flandes i al ducat de Milà hi havia sengles governadors. El principal instrument de la monarquia era l'exèrcit constituït pels terços. Es tractava de soldats voluntaris i professionals que serviren durant molts anys, però a vegades es feien lleves forçoses per completar les unitats.

El govern de la monarquia continuà fonamentat en el **sistema de consells** creat pels Reis Catòlics, encara que es va fer més complex arran de l'extensió que des de Carles I havien assolit els dominis de la monarquia. Això és el que es coneix com a règim polisnodal. Els consells es dividien entre els territorials i els especialitzats, que tenien jurisdicció sobre tota la monarquia. Els antics consells d'Hisenda, Ordes Militars i Croada s'integraren en el Consell de Castella. En l'àmbit judicial es mantingueren les **chancillerías** de Valladolid i Granada i es crearen audiències als regnes de la Corona d'Aragó i a Amèrica.

Els regnes castellans no continuaren mantenint les seves institucions pròpies, com les corts, les diputacions del general, els consells generals a les Balears. No s'experimentaran canvis de consideració en el funcionament d'aquestes institucions ni en els municipis, encara que s'observa una creixent ingerència del poder reial i dels seus representants, la qual cosa provocà una escalada de conflictes.

En conclusió, després del regnat de Carles II com a darrer àustria espanyol, el qual morí sense descendència cosa que conduiria a la Guerra Successió, entrarà la dinastia borbònica amb Felip V que aplicarà els Decrets de Nova Planta i constituïrà el regne d'Espanya. D'altra banda, presentarà un sistema molt més centralitzat amb unes lleis comunes per a tot el territori, l'eliminació dels furs i un absolutisme monàrquic total.

Àustries menors

La monarquia hispànica al S.XVII està constituïda pel regnat dels Àustries Menors, que es coneix com l'etapa de decadència de l'imperi. Aquests, eren hereus dels Àustries Majors que regnen durant el S.XVI, que suposà l'etapa d'auge de l'imperi.

Per una part trobem a FELIP III i el govern dels validos. Fill de Felip II, cediria el govern al Duc de Lerma, ja que no li interessava la política. **A nivell exterior** va dur una política pacifista conegut com la Pax Hispànica. Van perdre països com França, Anglaterra i Holanda després de la Treva dels 12 anys. **A nivell interior**, n dels fets més destacables d'aquest període és l'**expulsió** de la darrera comunitat dels moriscos. Entre altres causes d'aquesta expulsió destaquem la seguretat interior, l'augment de prestigi de la monarquia i el motiu propagandístic, que conduiria al Decret d'expulsió (1609).

Per altra part trobem a FELIP IV (guerra dels 30 anys, revolta Portugal i Catalunya)(1621-1665)

Tot i ser el regnat més ambiciós, seria el que patiria més fracassos. El *valido* Comte duc d'Olivares pretenia crear una **monarquia absoluta i centralista, amb un major poder de la corona en perjudici dels furs dels regnes orientals, conservar els territoris espanyols dels Àustria i frenar la influència de França a Europa**. Però les seves reformes no van poder solucionar els problemes presents a Espanya.

Olivares va crear la Unió d'Armes, que lluitava per aconseguir aquells objectius inicials. La principal oposició es concentraria en la Corona d'Aragó, Portugal i Catalunya, en aquesta darrera destaca la Guerra dels Segadors provocada per la intervenció francesa en la Guerra dels 30 anys.

Per tant, la **Guerra dels 30 anys** seria un fet decisiu en aquest període. Comença essent un conflicte religiós a Bohèmia l'any 1618 i acaba amb la pau de Westfàlia com a conflicte internacional. S'enfronten els habsburg i els protestants del Nord i França tot i que altres potències i monarquies hi participen.

Les causes de la intervenció espanyola són la **causa religiosa**, degut al nomenament d'un nou emperador pel SIRG, Ferran II havia incomplert la Pau d'Augsburg. **La mh intervindrà en aquest conflicte intern, donant suport a l'emperador catòlic.** La causa política ja que **França entra al 1635 a la guerra**, donant suport als protestants per obtenir l'hegemonia. I la **causa econòmica, que era** controlar el comerç de la regió del Bàltic.

Al 1621 la mh romprà la pau de la Treva dels 12 anys i declara la guerra als Països Baixos. La **Victòria de Breda (1626)**, ocasionaria l'esgotament de recursos de la mh, a la qual cosa respondrien amb una reforma fiscal i política per poder finançar-la. Holanda, amb una economia sanejada, assatja les Colònies Portugueses. A la **Batalla de Rocroi (1643)**, Olivares seria destituït.

A aquesta guerra, encara que la majoria de victòries eren catòliques, no van sorgir cap guanyador ni vencedor. Van signar la **Pau de Westfàlia (1648)**, on es reorganitzava el mapa Europeu i que repercutirà de manera negativa tant a la m.h com dins el SIRG. A aquesta pau, es comprometen a la tolerància religiosa, reconeixent (la m.h) la **independència de les potències del nord de manera definitiva, Holanda crea les potències unides d'Holanda i França amplia els seus territoris**.

Aquesta pau comportaria el domini hegemònic de França damunt Europa, sorgint Suècia com a nova potència. Aquesta guerra, duraria 10 anys més però de caràcter **franco-espanyol (1635-1659)**:

Richelieu temia quedar encasellat davant les victòries hispàniques. Després de 10 anys de guerra, França va guanyar la batalla de les Dunes, el 1658, i es va signar la pau el 1659 mitjançant el Tractat del Pirineus. En aquest, la monarquia hispànica cedia a França diferents territoris com **Rosselló i Cerdanya** i concertava el **matrimoni entre**

Lluís XIV de França i Maria Teresa d'Àustria, que conduiria posteriorment a la Guerra de Successió i que Felip d'Anjou segués rei d'Espanya.

El fi d'aquesta guerra suposaria una política exterior agressiva i inafectiva, amb la retirada d'Olivares i regida posteriorment per Carles III. Felip IV moriria al 1665.

Degut a que Carles II era una persona que patia deficiències físiques i psíquiques, i a l'impossibilitat de descendència, es va anar cercant un substitut. Carles II morí al 1700 sense descendència, cosa que provocà un conflicte, la Guerra de Successió (1700-1713/15.). Enfrontà dos candidats per a la successió al tron espanyol, l'arxiduc Carles d'Àustria i el duc d'Anjou futur Felip V. La guerra tindrà un context internacional i nacional, i acabà definitivament al 1715 amb la victòria de Felip V que unificà els territoris gràcies als Decrets de Nova Planta.

En conclusió, el regnat dels Àustries Menors suposà la caiguda de tot un imperi, que acabà reduït a la Península Ibèrica, excepte Portugal, i a les colònies americanes sota el regnat de Felip V de Borbó.

Àustries majors

El S. XVI constituí el regnat dels Àustries Majors (Carles I, Felip II) que es caracteritza per l'auge de l'imperi espanyol. Cal destacar que també es consolida la monarquia autoritària i a nivell socioeconòmic coincideix amb una època de conjuntura favorable. La cultura espanyola viu la seva edat d'or i es construeix un imperi arreu del món finançat per l'or d'Amèrica.

Carles V li interessava trobar un corredor per a la lluita de Milà fet que no va agradar a Francesc I de França donant lloc a unes batalles la qual destaca la batalla de Pavia (1525), que s'alçà amb victòria de Carles I. Posteriorment, Carles pren i saqueja Roma (1527) i aconsegueix Milà. Ja amb el regnat de Felip II, França va voler ocupar els territoris espanyols de Flandes i Itàlia. Els francesos foren derrotats en la batalla de Sant Quintí (1557), i l'any 1559 signaven la pau de Cateau-Cambrésis.

En quant als conflictes amb els turcs, Carles I es va veure enfrontat contra Solimà el Magnífic que va conquerir Hungria (1526). L'altre escenari fou a la Mediterrània (**ex: Pollença fou atacada per Dragut Rais** (1550)). Carles I per aturar l'amenaça va conquerir Tunis (1535). El mateix Solimà amb el regnat de Felip II, va amenaçar tot el litoral mediterrani espanyol. No seria fins al 1571 quan la flota espanyola, aconseguiria derrotar els otomans a la batalla del Lepant.

Carles I es va veure enfrontat al protestantisme desde dos punts de vista: teològic, Martin Luter es negà a ratificar i es posa sota la protecció de prínceps alemanys enfrontats amb l'emperador. Militar; Carles I assumí la defensa del catolicisme i combatirà contra els prínceps alemanys. Finalment, Carles I va haver de recórrer a la pau d'Augsburg. D'altre banda, la intolerància religiosa per part de Felip II a Flandes hi va provocar una revolta (1566) duta a terme pels calvinistes. Finalment, al 1580, Felip II reconeixera a la independència de Facto.

En quant Anglaterra, Carles V va casar a Felip II amb M.Tudor, filla d'Enric VIII. Isabel I d'Anglaterra va impulsar polítiques contra els espanyols. Anglaterra ataca al Carib i les flotes d'Amèrica que es dirigien a Espanya. Com a resposta, Felip II organitzarà una "Armada Invencible" per envair Anglaterra, sense èxit (1588).

En quant a la política interior trobem les Comunidades a la corona de Castella i Germanies a la corona d'Aragó foren revoltes de caràcter polític i social. Les seves causes foren inestabilitat política, major atenció als assumptes del regne i mala situació econòmica, entre altres.

Els fets ocorreguts a Castella, les Comunidades, foren una serie de revoltes contra el rei. Al 1520 Carles I marxa a Alemanya per fer-se càrrec de l'Imperi. Es produeixen revoltes anti aristocràtiques a les principals ciutats de Castella

protagonitzades pels comuneros. La resposta de la monarquia fou enviar l'exèrcit imperial que derrota als "comuners" (1521)

Els fets ocorreguts a la Corona d'Aragó els anomenem Germanies, foren revoltes contra els nobles, i no el rei. Al regne de València 1520 es produeix una situació de buit de poder. Els "agermanats" prenen el poder a Ciutat de València, però són derrotats al 1522 per part de l'exèrcit de Carles I.

Al regne de Mallorca va sorgir el problema de l'immobilisme de l'oligarquia urbana davant la possibilitat d'atorgar qualsevol reforma que pogués afavorir als forans i a les classes populars urbanes. De manera que al febrer de 1521 es produeix un assalt a Ciutat per parts dels "agermanats"

Hi podem distingir una etapa moderada i una etapa radical. Seran derrotats al 1523 per l'exèrcit imperial. Varen suposar pel Regne d'Aragó l'inici del procés de castellanització i centralització i pel Regne de Castella una nova passa cap a l'autoritarisme.

El primer gran conflicte a nivell de política interior que tindrà Felip II serà la revolta de las Alpujarras (1568-1571), com a conseqüència de la intransigència religiosa. Aben Humeya, va dirigir la insurrecció però foren derrotats per les tropes del rei.

El segon gran conflicte serà la revolta Aragonesa (1591). Antonio Pérez, secretari Felip II, és acusat i empresonat per a l'assassinat de Escobedo, secretari de don Juan d'Àustria. Però s'escapà i es refugià a Aragó. El monarca ferà ús de la Inquisició acusant a Pérez d'heretgia. Quan Pérez fou lliurat es produirà una revolta degut a la violació dels furs per part de Felip II. Durant els avalots, Pérez aconseguí escapar de nou i es refugià a França. Com a resposta Felip II va envair Aragó.

En conclusió, podem dir que tots aquests fets constituïren així com l'anomenada etapa dels Àustries Majors que es caracteritza pel seu auge. A partir de Felip III es donarà la decendència de l'imperi amb el regnat dels Àustries Menors fins a la mort de Carles II (1700).